

Protected by PDF Anti-Copy Free

201200, Peshko' tuman, A. Temur
ko'chasi, 5

(Upgrade to Pro Version to Remove the Watermark)
Tel: (+99805) 553-25-57, факс: 553-13-30
Эл.почта: i.peshku@sud.uz

ул. А.Темур, д. 5
Пешку, 201200

ЎЗБЕКISTON RESPUBLIKASI NOMIDAN
ХАТМАТЛИК ҚАРОРИ

2023 йил 21 февраль Пешку тумани 4-2005-2301/199-сонли иш

Пешку туманлараро иқтисодий судининг судьяси С.Кушшаев раислигида, судья ёрдамчиси Ж.Сатторов котиблигида, Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси Бухоро вилоят ҳудудий бошқармасининг даъвогар [REDACTED] акциядорлик жамиятининг жавобгар [REDACTED] фермер хўжалигига нисбатан тақдим этилган даъво аризаси бўйича қўзғатилган иқтисодий ишнинг даъвогар вакили А.Ҳасанов (ишончнома ва буйруқ асосида)нинг иштирокида Пешку туман фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгаси кенгаши биносида очик сайёр суд мажлисида кўриб чиқиб, қуйидагиларни

а н и қ л а д и:

ишдаги ҳужжатлардан кўринишича, [REDACTED] акциядорлик жамияти (бундан буён матнда “даъвогар” деб юритилади) ва [REDACTED] фермер хўжалиги (бундан буён матнда “жавобгар” деб юритилади) ўртасида давлат эҳтиёжлари учун бошоқли дон харид қилиш бўйича 2022 йил 15 сентябрда 22-сонли контрактация шартномаси (бундан буён матнда “шартнома” деб юритилади) тузилган.

Шартнома (1.1, 2.2, 2.3, 2.4-бандлари)га асосан жавобгар даъвогарга ўзига қарашли бўлган ер майдондан дон (бундан буён матнда “маҳсулот” деб юритилади)ни топшириши, даъвогар эса етказиб берилган маҳсулот учун белгиланган нархларда ҳақ тўлаш ҳамда шартноманинг 2.4-бандига асосан даъвогар уруғлик билан жавобгарни таъминлаш мажбуриятини олган.

Шартноманинг 3.3-бандига кўра жавобгар уруғлик қийматининг 15 фоизидан кам бўлмаган миқдорда олдиндан, қолган фоизини уруғликни олган пайтдан бошлаб 60 кундан кечиктирмасдан тўлаб бериш мажбуриятини олган.

Шартномага асосан даъвогар 2022 йил 21 ноябрдаги 427-сонли ҳисобварақ-фактура билан 1125 кг. жами 7372592 сўмлик уруғлик етказиб берган, жавобгар томонидан эса қабул қилиб олинган.

Даъво аризасида келтирилишича жавобгар томонидан қабул қилиб олинган 7372592 сўмлик уруғлик тўловларини амалга оширмаган. Натижада 7372592 сўмлик қарздорлик вужудга келган.

Шу сабабли Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси Бухоро вилоят ҳудудий бошқармаси даъвогар манфаатида Пешку туманлараро иқтисодий судига

даъво аризаси билан мурожаат қилиб, жавобгар ҳисобидан 7372592 сўмлик асосий қарзни ундиритишни сўраган.

Ишда иштирок этувчи шахсларга даъво аризасини иш юритишга қабул қилиш ва суд муҳокамасига тайёрлаш тўғрисидаги ажрим нусхаси гибрид почтаси орқали юборилган. Жавобгарга суд ажрими етказилганлигини тасдиқловчи почта маълумотномаси ҳужжатларида мавжуд.

Жавобгар суд мажлиси вақти тўғрисида лозим даражада хабардор қилинган бўлсада, суд мажлисида вакил иштирокини таъминламади. Даъво аризаси юзасидан ўз эътирозларини тақдим қилмади.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодекси (бундан буён матнда “ИПК” деб юритилади) 170-моддасининг учинчи қисмига кўра, иш муҳокамасининг вақти ва жойи тўғрисида тегишли тарзда хабардор қилинган жавобгар, учинчи шахслар суд мажлисига келмаса, низо уларнинг йўқлигида қўрилиши мумкин.

Суд ушбу қонун нормасига асосланиб, иқтисодий ишни жавобгар вакилининг иштирокисиз қўриб чиқишни лозим топди.

Суд мажлисида иштирок этган даъвогар вакили даъво аризасида келтирилган вазларни такрорлаб, жавобгар суд мажлиси кунига қадар асосий қарзни тўлиқ тўлаб берганлигини билдириб, даъвони рад қилишни сўради.

Суд, даъвогар вакилининг тушунтиришини тинглаб, иш ҳужжатларини ўрганиб чиқиб, қуйидаги асосларга кўра даъво талабини қаноатлантиришни рад этишни, ишни қўриш билан боғлиқ суд харажатларини жавобгар зиммасига юклашни лозим топади.

Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик Кодекси (бундан буён матнда “ФК” деб юритилади) 8, 234-моддаларига кўра, мажбуриятлар шартномадан, зиён етказиш натижасида ҳамда ушбу Кодексда кўрсатилган бошқа асослардан келиб чиқади.

ФКнинг 243-моддасига асосан мажбуриятлар мажбурият шартларига ва қонун ҳужжатлари талабларига мувофиқ, бундай шартлар ва талаблар бўлмаганида эса иш муомаласи одатларига ёки одатда қўйиладиган бошқа талабларга мувофиқ лозим даражада бажарилиши керак.

ФК 465-моддасининг биринчи қисмига кўра контракция шартномасига мувофиқ кишлоқ хўжалиги маҳсулотини етиштирувчи кишлоқ хўжалиги маҳсулотини қайта ишлаш ёки сотиш учун бундай маҳсулотни харид қиладиган шахсга - тайёрловчига шартлашилган муддатда топшириш (топшириб туриш) мажбуриятини олади, тайёрловчи эса бу маҳсулотни қабул қилиш (қабул қилиб туриш), унинг ҳақини шартлашилган муддатда муайян баҳода тўлаш (тўлаб туриш) мажбуриятини олади.

Суд, даъвогарнинг даъво талабини асосли деб ҳисоблайди. Жавобгарнинг даъвогар олдидаги қарзнинг мавжудлиги ишдаги ҳужжатлар билан ўз тасдиғини топади. Бироқ, жавобгар суд мажлиси кунига қадар асосий қарз суммасини тўлаб берган. Ушбу ҳолат даъвогар томонидан судга тақдим қилган маълумот билан ўз тасдиғини топади.

Ушбу ҳолатда суд, даъво талаби қаноатлантиришни рад этишни лозим топади.

ИПК 116-моддасининг биринчи қисмига кўра суд чиқимлари суд хабарномалари ва суд ҳужжатларини юбориш билан боғлиқ почта харажатларидан, суд тайинлаган экспертизани ўтказиш, гувоҳни чақириш, далилларни жойида қўздан кечириш, суд мажлисини видеоқонференцалоқа режимида ўтказиш билан боғлиқ харажатлардан, шунингдек ишни кўриш билан боғлиқ бошқа харажатларни қамраб олади.

ИПК 118-моддасининг 1-қисмига кўра, даъвогар тўлашдан белгиланган тартибда озод қилинмаган бўлса, қаноатлантирилган даъво талаблари миқдориغا мутаносиб равишда жавобгардан республика бюджети даромадига ундирилади.

Суд, ишни кўриш билан боғлиқ суд харажатларини тарафлар ўртасида тақсимлаш масаласини муҳокама этиб, жавобгар ҳисобидан даъвогар фойдасига олдиндан тўланган 30 000 сўм почта харажати, республика бюджети ва суд ҳокимияти органларини ривожлантириш жамғармасига 300000 сўм давлат божи ундиришни лозим топади.

Юқоридагиларга асосан ҳамда Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодекси 8, 234, 236, 243, 326, 333, 465,-моддалари, Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 116, 118, 170, 176, 177, 179-моддаларига асосланиб, суд

қ а р о р   қ и л а д и:

Даъво қаноатлантиш рад этилсин.

Жавобгар [ ] фермер хўжалиги ҳисобидан даъвогар [ ] акциядорлик жамияти фойдасига олдиндан тўланган 30 000 сўм почта харажати;

- республика бюджети ва суд ҳокимияти органларини ривожлантириш жамғармасига 300000 сўм давлат божи ундирилсин.

Мазкур ҳал қилув қарори бир ойда қонуний кучга кириши эътироф этилсин.

Ҳал қилув қарори қонуний кучга киргач ижро варақалари берилсин.

Ҳал қилув қароридан норози тараф бир ой муддат ичида Пешку туманлараро иқтисодий суди орқали Бухоро вилоят судига апелляция тартибида шикоят бериш мумкин.

Судья

С.Кушшаев

